

Wat is het beste deel?

Jan Proos

Dit materiaal is onderdeel van het compendium christelijk leraarschap dat samengesteld is door het lectoraat Christelijk leraarschap van Driestar hogeschool. Zie ook www.christelijkleraarschap.nl.

Samenvatting	Artikel over Augustinus' visie op timemanagement. Hij plaatst Marta (actie) en Maria (rust) niet tegenover elkaar, maar weet ze te verbinden. Beide taken zijn goed, maar Maria kiest het betere deel.
Bronvermelding	Proos, J.P. (2010) Wat is het beste deel? In: Aan de slag met Augustinus, Bronnen van inspiratie - deel 2 (pp. 109-113) Gouda: Lectoraat Onderwijs & Identiteit
Thema *	Inspiratiebronnen
Gebruik **	Hart
Plaatsingsdatum	2010
Gerelateerde artikelen	n.v.t.
Trefwoorden	Timemanagement, actie en rust, werkdruk

* In het compendium wordt al het materiaal verdeeld over de acht thema's van christelijk leraarschap: *onderwijs, inspiratiebronnen, leraar, leerling, leerstof, didactiek, schoolteam, leidinggevenden*.

** Het materiaal kan gebruikt worden als onderbouwing en visievorming (*hoofd*), bezinning en reflectie (*hart*) of biedt concrete handreikingen en voorbeelden (*handen*).

Tekst 29 Wat is het beste deel?

Iedereen weet dat we in een hectische tijd leven. Wie kan er nog leven zonder agenda? We laten ons vaak opjagen door alles wat er van ons gevraagd wordt. Veel mensen hebben een schuldgevoel, want ze zouden nog zoveel meer moeten doen dan dat ze al doen. Hoe verlangen we soms naar rust!

De tekst gaat over twee zusters die Jezus op bezoek krijgen. De ene slooft zich uit om Jezus in alles van dienst te zijn en daarmee uit ze haar liefde. De ander toont haar liefde door niets te doen en aan de voeten van Jezus te gaan zitten om Zijn onderwijs te horen. Mooi is in de tekst van Augustinus dat hij deze vrouwen niet tegenover elkaar plaatst maar ze weet te verbinden. Een goede afwisseling tussen 'actie' en 'rust' is dus gewenst. Dat komt ook een leraar ten goede en is van groot belang voor inspirerend onderwijs.

Wat is het beste deel?

De zojuist voorgedragen woorden uit het evangelie van onze Heer Jezus Christus brengen ons in herinnering dat wij bij de talrijke besloomingen in deze wereld slechts één doel voor ogen moeten houden. Dat doel hebben we voor ogen zolang we nog reizigers zijn, zonder vaste woonplaats; zolang we nog onderweg zijn en nog niet thuis; zolang we ernaar verlangen en er nog niet van genieten. Toch moeten we dit doel voor ogen houden, het vastberaden en ononderbroken voor ogen houden. Dan zijn we ooit in staat aan te komen.

Marta en Maria waren twee zusters, verwant naar het bloed maar ook naar godsdienstige overtuiging. Alle twee waren zij de Heer toegedaan, alle twee dienden zij eensgezind de Heer in Zijn menselijke gedaante. Marta onthaalde Hem zoals je reizigers normaalgesproken onthaalt. Zij onthaalde Hem, maar nu onthaalde een dienaar haar Heer, een zieke haar Redder, een schepsel haar Schepper. Zij die voedsel nodig had voor de geest, onthaalde Hem die voedsel nodig had voor het lichaam. De Heer heeft immers de gedaante van een slaaf willen aannemen, en toen Hij die had aangenomen wilde Hij het voedsel ontvangen van slaven, uit welwillendheid en niet uit nood. Want ook dat was een blijk van welwillendheid, dat zij Hem van voedsel mochten voorzien. Hij had een lichaam waardoor Hij inderdaad honger en dorst kon hebben, maar er waren toch ook engelen om

Hem te bedienen in de woestijn toen Hij honger had? Dat Hij gevoed wilde worden was dus een gunst voor wie Hem voedsel gaf.

(...) Zo is dus de Heer als een gast onthaald. Hij kwam in Zijn eigen huis, maar Zijn eigen volk heeft Hem niet opgenomen. Aan al diegenen die Hem toch opnamen, heeft Hij het vermogen gegeven om kinderen van God te worden. Slaven adopteerde Hij en maakte Hij tot zijn broeders. Gevangenen kocht Hij vrij en Hij maakte hen tot zijn mede-erfgenamen.

Maar niemand van u mag zich laten ontvallen: "Wat een geluk voor die mensen, dat ze Christus in hun eigen huis mochten onthalen!" Treur niet, klaag niet dat u bent geboren in een tijd waarin u de Heer niet meer in levenden lijve kunt zien. Hij heeft u dat voorrecht niet ontnomen. "Wat u voor één van de minsten van Mij hebt gedaan," zegt Hij, "hebt u voor Mij gedaan."

Tot zover over de Heer, die voedsel voor zijn lichaam nodig had, maar voedsel voor de geest verstrekke. Gezien de tijd moeten we het daarbij laten. Gaan we over op dat éne doel dat ik aan de orde heb gesteld. Marta, in de weer met de voorbereiding van een maaltijd voor de Heer, had het erg druk met bedienen. Haar zuster Maria koos er juist voor zich door de Heer van voedsel te laten voorzien. Zij liet haar zuster, die het zo druk had met bedienen, als het ware in de steek. Zij ging aan de voeten van de Heer zitten en luisterde vrij van bezigheden. Zij had met zeer groot geloof geluisterd naar het woord: "Maak u vrij en zie: Ik ben uw Heer." Marta kreeg het te kwaad, Maria deed zich tegoed. De een had heel veel om handen, de ander had één doel voor ogen. Beide taken waren goed. Waarom zouden wij moeten uitmaken welke taak de beste is? We kunnen het aan iemand vragen, laten we rustig luisteren. Toen er zojuist werd voorgelezen, hebben we al gehoord wat het beste is. Laten we nu nog eens luisteren, nu ik het u in herinnering breng.

Marta doet een beroep op de gast en maakt oprecht bezwaar bij de Rechter: haar zuster heeft haar in de steek gelaten en verzuimd te helpen, terwijl zij, Marta, het toch zo druk heeft met de bediening. Maria verweert zich niet al is ze er wel bij, en de Heer doet uitspraak. Maria maakte zich niet druk en liet haar zaak liever over aan de Rechter. Zij wilde geen moeite doen voor een verweer. Als zij namelijk over een verweer zou moeten nadenken, zou haar aandacht voor zijn woorden maar verslappen. Daarom kwam er een antwoord van de Heer, die niet vermoeid raakte van woorden, omdat Hij zelf het

Woord is. En wat antwoordde Hij? "Marta, Marta." - De herhaling van haar naam duidt op genegenheid, of is misschien ook bedoeld om haar aandacht te prikkelen. Om haar beter te laten luisteren, werd zij tweemaal aangesproken. - "Marta, Marta, luister. Je maakt je bezorgd en druk over van alles, maar slechts één ding is nodig." Dat betekent: één ding is noodzakelijk. Het gaat dus niet om zomaar een zaak, maar om een noodzaak: iets wat nuttig, absoluut nodig is. Voor deze ene zaak had Maria gekozen.

Broeders en zusters, over dat ene moet u eens nadenken. U moet eens zien of in de veelheid van dingen niet eenheid het enige is dat u genoeg schenkt. Kijk eens met hoevelen u dankzij God hier bent. Wie zou het met u uithouden als u geen eenheid kende? Waar komt die rust vandaan, terwijl u toch met zovelen bent? Breng eenheid aan en je hebt een volk. Neem eenheid weg en je hebt wanorde. Wanorde is toch niets anders dan een ordeloze massa? Luister maar eens naar de apostel Paulus: "Ik doe een beroep op u, broeders en zusters." Hij sprak tot een menigte mensen, maar hij wilde allen één maken. "Ik doe een beroep op u, broeders en zusters, wees allen eensgezind, laat er geen verdeeldheid onder u zijn. Wees volkomen één van zin en één van gevoelen." En elders: "Saamhorigheid en eensgezindheid, geen partijzucht en ijdelheid." En de Heer bad tot zijn Vader voor zijn leerlingen: "Mogen zij één zijn zoals Wij één zijn." En in de Handelingen van de Apostelen: "De menigte gelovigen was één van hart en ziel." Prijs daarom samen met mij de Heer en laat ons samen zijn Naam verheerlijken. (...)

Het is goed om voor de armen te zorgen, maar vooral aan de heiligen van God is dienstbaarheid verschuldigd en eerbiedige gehoorzaamheid. Want het is een wederdienst, geen dienst, getuige het woord van de apostel: "Als wij in u een geestelijk gewas hebben gezaaid, is het dan te veel gevraagd als wij van u een stoffelijke oogst verwachten?" Dat is goed, wij sporen u daartoe aan, wij vormen u in het woord van God: span u in om de heiligen te ontvangen. Ooit hebben mensen zonder dat ze het wisten engelen onthaald door onbekenden op te nemen!

Dat is dus goed, maar beter is toch wat Maria verkoos. Marta voelt de druk van de zorgen, maar Maria geniet de zoetheid van de liefde. Als je bedient wil je klaarstaan voor je gasten, maar soms kan dat niet. Je maakt klaar wat er is en je gaat na wat er nog ontbreekt, dat versnipperd je aandacht. Want als Marta het aankon, zou ze niet om de

hulp van haar zuster vragen. Haar taken zijn talrijk en uiteenlopend, omdat ze stoffelijk, omdat ze tijdelijk zijn. Ze zijn wel goed, maar vergankelijk.

En wat zegt de Heer nu tot Marta? "Maria heeft het beste deel gekozen." Uw deel is niet slecht, maar het hare is beter. En waarom is het beter? Luister: "Dat zal haar niet worden ontnomen." Ooit zal van u de last van de zorgen worden afgenomen, maar het zoete van de waarheid duurt eeuwig. Van Maria zal niet worden afgenomen waarvoor zij koos. Het wordt niet afgenomen maar juist vermeerderd: in dit leven vermeerderd, in het andere leven voltooid. Nooit wordt het afgenomen. Maar, Marta, als je mij toestaat, op jouw goede diensten rust wel zegen. Je verlangt een beloning voor al je inspanningen, je verlangt rust. Nu heb je het druk met al je beslommeringen, je wilt sterfelijke lichamen voedsel geven, ook al gaat het om heiligen. Maar wanneer je in het hemels vaderland bent aangekomen, tref je daar dan soms reizigers aan om gastvrij te onthalen? Tref je daar hongerigen aan om brood voor te breken, dorstigen om drinken te geven? Zieken om te bezoeken, ruziezoekers om te kalmeren? Doden om te begraven? Dat alles is daar niet, maar wat is er dan wel? Wat Maria verkoos: we ontvangen voedsel, we geven het niet. Daarom zal daar volkomen en volmaakt zijn wat Maria hier verkoos: van die rijke tafel, het woord van de Heer, verzamelde zij de kruimeltjes.

Vragen:

1. Augustinus kende als geen ander dagelijkse beslommeringen in zijn werk als bisschop van Thagaste. Toch wil hij toch maar één doel voor ogen houden. Welk doel heeft hij op het oog?
2. Het valt op dat Augustinus begrip heeft voor de actie van beide zusters en niet de één afkeurt en de ander prijst. Hij zegt dat beide taken goed waren. Wat kunnen we hiervan leren met betrekking tot het omgaan met verschillende luisterhoudingen in de klas?
Marta doet goed om voor de heiligen voedsel klaar te maken. Wat kun je hiermee in de klas?
3. Augustinus zegt dat Marta de druk van de zorgen voelt, maar dat Maria de zoetheid van de liefde geniet en daarom kiest zij een beter deel. Waarom is dat deel volgens Augustinus een beter deel?
4. Wat kunnen we leren van de wijze waarop Jezus omgaat met de onenigheid tussen de twee zussen?

5. We kennen in ons werk veel beslommeringen en ervaren vaak een grote werkdruk. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we het deel van Maria kiezen? Kun je als team daarin ook wat voor elkaar betekenen?
6. Hoe kunnen leerlingen leren dat ze naast een druk bestaan tijd moeten vinden voor het zoeken van eeuwige waarheden?
7. Zijn er voorbeelden uit de beroepspraktijk dat 'actie' en 'rust' op een goede manier bij elkaar komen?